

ІНТЕРАКТИВНІ ОНЛАЙН ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

*О.Ю. Ступак,
доктор педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*

Швидкий технологічний прогрес, цифровізація сучасного суспільства, впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій вимагають мобілізації, модернізації змісту освіти та адаптивного реагування педагогічного колективу на виклики сьогодення. Водночас високий стандарт та конкурентоспроможність на ринку праці мають високі критерії надання освітніх послуг у закладах вищої освіти. Зокрема, виникає потреба оперативно вдосконалювати інформаційну компетентність, критичне мислення, мобільність, здатність швидко реагувати на кризову ситуацію, здатність до самостійного навчання. Ці факти сприяють пошуку нових, інтерактивних методів навчання, засобів підвищення якості навчального процесу. Одним із засобів підвищення мотивації студентів до досягнення успіхів у навчанні та створення сприятливого навчального середовища закладів є використання сучасних освітніх технологій, спрямованих на модернізацію існуючих навчальних платформ та створення нових навчальних програм із використанням ігрових елементів, тестів та різних інструментів візуалізації інформації.

Наприкінці 90-х років ХХ століття в педагогічній літературі з'явився новий термін – «інноваційна технологія». Термін «інновація» означає внесення в навчальний процес нового (факти, методи, прийоми), що покращує діючу систему підготовки слухачів. Використання інноваційних технологій є невід'ємною складовою сучасної системи освіти, в тому числі в ході функціонального навчання. У сучасному освітньому процесі існує ряд форм та методів, використання яких є оптимальним в процесі фахової підготовки здобувачів вищого рівня освіти [2, с. 6].

У процесі підготовки фахівців дошкільної освіти актуальним є використання таких інтерактивних методів як: кейс-метод або метод ситуацій, методи фасилітації («Мозкова атака», «Світове кафе», «Ажурна пилка» тощо), ментальні (інтелектуальні) карти тощо. Ключовою особливістю використання інтерактивних методів навчання є безпосередня взаємодія між всіма учасниками

освітнього процесу: студентів з викладачами та студентів між собою. Унікальністю використання таких методів вважається активізація уваги та залучення студентів до активної пошукової, дослідницької діяльності під час лекційних та семінарсько-практичних занять.

В умовах дистанційного навчання все більше уваги з боку науково-педагогічних працівників спрямоване на пошук оптимальних ресурсів, хмарних сервісів і онлайн платформ для застосування інтерактивних методів навчання. Водночас широкий вибір електронних ресурсів для освіти, науки, саморозвитку на просторах Інтернету не завжди спрощує пошукувачу завдання підбору необхідного електронного ресурсу. Тому в межах нашого дослідження була підібрана низка платформ для створення електронних інструментів освітнього процесу: онлайн-дошки, онлайн-ігри, вебквести, вікторини, тести, пазли (див. табл. 1). Звичайно, представлені ресурси не обмежують усіх можливостей електронних освітніх ресурсів для майбутніх фахівців дошкільної освіти, але дещо систематизують та узагальнюють можливі онлайн-ресурси. Відзначимо, що більшість з них англomовна й вимагає відповідної підготовки викладачів. Ресурси можуть бути і безкоштовні, і платні, залежно від масштабів використання та функційного наповнення [1, с. 182].

Таблиця 1

Електронні ресурси для створення освітніх інструментів в процесі підготовки фахівців

Освітні інструменти	Види електронних ресурсів
Онлайн-дошки	Jambord, Neapord, Padlet, Miro тощо
Онлайн-ігри	Classcraft, Minecraft: Education Edition, SimCity Ribbon Hero, Goosechase тощо.
Вебквести, вікторини	Socrative, FlipQuiz, ClassDojo, Goalbook тощо
Тести	Google форми, Kahoot, Quizlet, Proprofs, Classmarker, Plickers, Easy test maker тощо
Пазли	Arcade Game Generator, Sugarcane, Baamboozle, Answerables, Jigsaw Planet тощо

Досвід використання онлайн платформ для інтерактивного навчання під час підготовки здобувачів вищої освіти бакалаврського та магістерського рівнів спеціальності «Дошкільна освіта» в Національному педагогічному університеті дав можливість представити наступні ресурси.

1. Опитування студентів за допомогою Mentimeter (<https://www.mentimeter.com>). Даний ресурс дозволяє провести анонімне опитування студентів, презентувавши відповіді у вигляді: хмарини слів, де найбільш повторювані відповіді збільшуються в розмірі (рис. 1), розгорнутих

тез, діаграм, ранжування тощо. Безкоштовна версія даного ресурсу обмежується кількістю слайдів для однієї презентації, кількістю відповідей та учасників опитування. Доречним використання даного ресурсу є актуалізація знань студентів на початку нової теми або під час рефлексії наприкінці заняття.

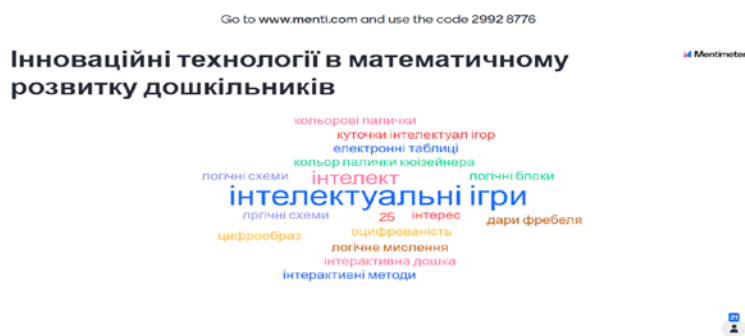

Рис. 1. Опитування студентів на платформі Mentimeter

2. Представлення лекційного матеріалу за допомогою онлайн-дошки Miro (<https://miro.com>). Використання онлайн дошок розширює можливості візуалізації теоретичної інформації під час лекційних занять, з використанням зображень, відео матеріалу, схем, ментальних карт, різнокольорових стікерів тощо. Водночас такий підхід сприяє інтерактивної участі всіх студентів шляхом спільної групової роботи над певними темами на онлайн дошці. Наприклад, під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія формування математичних уявлень» на 2 курсі педагогічного факультету спеціальності «Дошкільна освіта» за темою «Методика навчання лічби дітей дошкільного віку» був використаний даний ресурс, фрагмент якого представлений на рис. 2. Відзначимо, що особливістю онлайн дошок Miro є її необмежена площа, де можна продовжувати представлення інформації, використовувати простір для групової роботи під час практичних занять.

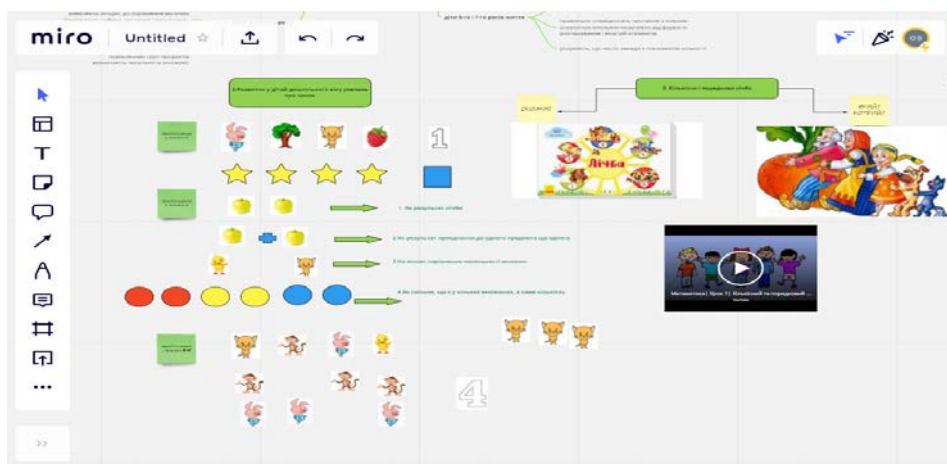

Рис. 2. Використання дошки Miro під час лекції

3. Групова робота на Jambord (<https://jamboard.google.com>).

Jambord є однією з функцій gmail, представляє собою онлайн дошку досить доступну у використанні. З її допомогою можна не лише представляти інформацію малюнками, зображеннями, надписами, аде й організувати роботу в групах за певними темами на різних сторінках одного Jambord. Наприклад, під час вивчення навчальної дисципліни «Теорія навчання та виховання в початковій школі» зі студентами 3 курсу спеціальності «Дошкільна освіта» був використаний даний ресурс на практичному занятті з теми «Виховання в колективі». Для цього студенти були об'єднані в групи та працювали над різними питаннями, готуючи власні творчі проекти на платформі Jambord. Приклад роботи однієї з груп на тему «Класний керівник» представлений на рис. 3.

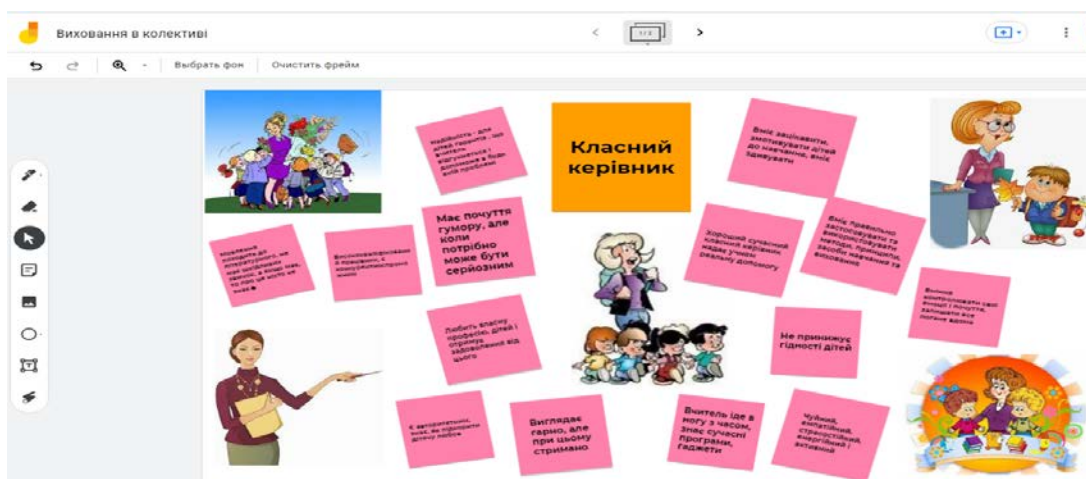

Рис. 3. Групова робота студентів на платформі Jambord

Резюмуючи представлений практичний матеріал щодо використання інтерактивних онлайн технологій в професійній підготовці фахівців дошкільної освіти, відзначимо, що широкий вибір електронних ресурсів сприяє ефективній організації дистанційного навчання, залученню студентів до навчального процесу. Водночас студенти відзначають доступність способів викладання лекційного матеріалу, зацікавленість роботи під час практичних занять з використанням різних онлайн ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Ступак О.Ю. Ступак О. Ю. Теорія і практика формування соціальної активності молоді в інститутах громадянського суспільства: монографія / О. Ю. Ступак. Вид-во Б.І. Моторіна., 2021. 311 с.
2. Усик С.Л., Богданович Л.М. Інноваційні технології навчання. Методичні рекомендації. Л.: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Волинської області, 2019. 22 с.